

آثار درجه بندی تعزیرات در فرآیند دادرسی کیفری

نرگس خوش الحان^۱ و روح الله سپهری^{۲*}

۱ گروه حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق، نراق، ایران

۲ گروه حقوق، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نراق، نراق، ایران

*نویسنده مسئول: روح الله سپهری

چکیده

قانونگذار ایران در تعیین واکنش های تعزیری با عنایت به این که توجه خود را در تعیین واکنش، به نوع و شدت جرم معطوف کرده است، به حذف اقدامات بازدارنده اقدام و واکنش تعزیری را در ماده ۱۹ تشریح کرده که متناسب با جرم ارتكابی است. ماده مذکور واکنش ها را به هشت درجه تقسیم کرده که واکنش درجه یک بیشترین و درجه هشت، حاوی کمترین میزان کیفر هستند. این درجه بندی بر روند دادرسی، قبل از محاکمه، حین محاکمه و پس از آن نظر دارد. صدور تعلیق و تعویق اجرای واکنش، قرار توقف تحقیقات، قرار بایگانی پرونده و تعیین صلاحیت دادگاه های کیفری یک و دو و همچنین دادگاه انقلاب، از جمله رهاوردهای درجه بندی تعزیرات ها پیش از محاکمه هستند. نهاد آزادی مشروط و حبس الکترونیک نیز پس از صدور حکم شرایط اجرا را مشخص می کنند. تسریع روند رسیدگی در این حین، از آثار درجه بندی به شمار می رود. صدور احکام عادلانه و تناسب با جرائم و همچنین ایجاد نظم در رویه قضایی و حاکمیت بیشتر اصل قانونی بودن جرم و واکنش از تأثیرات آن است.

واژه های کلیدی: درجه بندی تعزیرات، انتظام قضایی، تعلیق مجازات، دادرسی عادلانه، تعویق صدور رأی